

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

KLASA: 011-02/15-03/03
URBROJ: 251-375/01-01-15-3
Zagreb, 18. travnja 2015.

Na temelju članka 12. Statuta Hrvatske psihološke komore Skupština Hrvatske psihološke komore je na svojoj 26. sjednici održanoj dana 18. travnja 2015. godine, usvojila je ovaj

ELABORAT O POSEBNIM DOPUSNICAMA IZ PODRUČJA PSIHOLOGIJE SPORTA - PSIHOLOŠKA PRIPREMA SPORTAŠA

Sukladno čl. 5., 6., 7., i 59. Zakona o psihološkoj djelatnosti te Odluci o uvođenju Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta od 29.03.2014., Stručni razred za psihologiju sporta Hrvatske psihološke komore (u daljnjem tekstu Stručni razred) predložio je Elaborat o izdavanju Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta.

Ovim Elaboratom određuju se specifična znanja i vještine iz područja psihologije sporta koja nije moguće steći dodiplomskim obrazovanjem, nego dodatnom edukacijom za posebnu dopusnicu. Tom edukacijom omogućava se povezivanje bazičnih znanja, zakonske regulative i specifičnih područja psihologije sporta. Također se navode i znanja i vještine iz područja psihologije sporta za koja nije potrebna dodatna edukacija. Konačno, u skladu s navedenim određuju se i načini za stjecanje Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta.

Uvođenje Posebnih dopusnica za područje psihologije sporta kao i kontinuirano usavršavanje nakon njezinog stjecanja neophodno je iz više razloga. Stjecanje Posebne dopusnice osigurava standardizaciju načina rada u području psihologije sporta, te usklađivanje sa preporukama europskih i svjetskih krovnih organizacija koje okupljaju sportske psihologe na međunarodnoj razini i brinu za razvoj struke i područja (FEPSAC, European Federation of Sport Psychology; ISSP, International society of sport psychology). Preporuke sa posljednjeg sastanka Task Force Sport and Exercise Psychology, jedne od 20 članica EFPA-e (European federation of psychology associations), održanog u Beču 23.05.2014. sadrže popis zadaća i ciljeva članica koji podrazumijeva i uređenje struke na nacionalnoj razini radi isticanja primjera dobre prakse pojedinih članica na međunarodnoj razini, kako bi se definirali okviri najboljeg modela.

Uvođenje Posebne dopusnice za rad u području psihologije sporta omogućava kvalitetniju suradnju s vodećim sportskim institucijama u Hrvatskoj (HOO, sportski savezi), MZOS i jasno definira načine rada sportskih psihologa. U tom smislu Posebna dopusnica osigurava potrebnu razinu zaštite krajnjih korisnika od pružanja nestručnih oblika pomoći ne-psihologa-pomagača.

Time se štiti sama struka i rad psihologa koji se bave psihološkom pripremom sportaša. Posebna dopusnica i njeni propisi pridonose podizanju kvalitete rada psihologa u sportu i njihovog kontinuiranog profesionalnog razvoja. Na taj način omogućava se umrežavanje, bolja suradnja i međusobna podrška sportskih psihologa, te osposobljavanje budućih stručnjaka u području.

Posebna dopusnica služi kao kriterij razlikovanja razine stručnosti rada psihologa u sportu, te pomaže pozicioniranje sportskih psihologa u sustavu sporta kao ravnopravnog i respektabilnog partnera drugim stručnjacima koji rade i djeluju u području pripreme sportaša. Nadalje, posjedovanje Posebne dopusnice omogućava uspostavu Registra psihologa iz područja psihologije sporta što će olakšati komunikaciju s korisnicima i predstavnicima sportske struke, sportskih tijela i organizacija.

Zbog svega navedenog, te zbog činjenice da u studijskim programima preddiplomskog i diplomskog obrazovanja psihologa u Hrvatskoj ne postoji područje koje integrira bazična znanja, specifična znanja iz područja psihologije sporta i njihovu primijenjenu u praksi, neophodno je organizirati dodatnu edukaciju za stjecanje Posebne dopusnice. Obveza je Stručnog razreda za psihologiju sporta predložiti program edukacije za stjecanje posebne dopusnice.

Program edukacije za stjecanje Posebne dopusnice omogućava usvajanje slijedećih specifičnih znanja i razvijanje specifičnih vještina za rad u području psihologije sporta:

- povećanje sportskog samopouzdanja i samopoštovanja,
- poboljšanje sposobnosti pažnje u sportskom kontekstu,
- usvajanje tehnika kontrole pobuđenosti tijekom sportskog izvođenja i tjelovježbe,
- jačanje otpornosti na frustraciju u sportskom kontekstu,
- razvijanje vještina komuniciranja u sportskom kontekstu,
- optimiziranje osobne motivacije u sportu,
- učenje vještina suočavanja sa stresom u sportu,
- učenje vještina kontrole emocija u sportu,
- razvoj grupne dinamike sportskog kolektiva,
- usvajanje rutina u sportskom kontekstu,
- razvijanje vještina planiranja, postavljanja ciljeva i evaluacije u sportu,
- razvijanje vještina donošenja odluka u sportskom kontekstu,
- psihološka podrška tijekom oporavka od sportskih ozljeda ili bolesti,
- psihološka podrška pri tranziciji u sportskoj karijeri
- mentalni trening za sportaše (tehnike disanja, progresivna mišićna relaksacija, meditacija, predočavanje, autogeni trening, vježbe pažnje, biofeedback , neurofeedback...)
- specifičnosti rada sa sportašima različite kronološke dobi uvažavajući razvojne karakteristike
- primjena specifičnih psihodijagnostičkih sredstava i tumačenje rezultata
- opažanje treninga i natjecanja
- integracija prikupljenih informacija i implementacija u program psihološke pripreme sportaša
- integracija prikupljenih informacija i implementacija u programe edukacija i iskustvene radionice za trenere i roditelje

Dodatna edukacija kojom se stječe Posebna dopusnica nije potrebna za:

- različita predavanja na teme iz psihologije sporta
- istraživanja i znanstveni rad u području psihologije sporta
- aktivnosti s ciljem poticanja mentalnog zdravlja naglašavajući dobrobiti tjelovježbe
- sve ostale aktivnosti koje imaju veze sa psihologijom sporta, a ne uključuju specifičnosti psihološke pripreme sportaša prethodno navedene

Načini stjecanja Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta

Posebna dopusnica iz područja psihologije sporta stječe se na dva načina:

Pravo na stjecanje Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta po automatizmu imaju:

- A) svi članovi Stručnog razreda za psihologiju sporta pri HPK od datuma prvog mandata
- B) svi psiholozi koji imaju osnovnu dopusnicu najmanje 5 godina i 5 godina iskustva u primjeni specifičnih znanja i vještina iz područja psihologije sporta definiranih pod točkom „Program edukacije za stjecanje Posebne dopusnice omogućava usvajanje slijedećih specifičnih znanja i razvijanje specifičnih vještina za rad u području psihologije sporta“ ovog Elaborata

Stjecanje Posebne dopusnice iz područja psihologije sporta po završetku edukacije

Edukaciji za stjecanje posebne dopusnice iz područja psihologije sporta mogu pristupiti diplomirani psiholozi koji imaju osnovnu dopusnicu ili su u trenutku početka edukacije započeli ili odrađuju vježbenički staž u bilo kojem području psihologije.

Edukaciju provodi Sekcija za psihologiju sporta Hrvatskog psihološkog društva sukladno donesenom programu edukacije potvrđenom od strane Skupštine HPK.

Ispit na kraju edukacije provodi Hrvatska psihološka komora, koja i izdaje Posebnu dopusnicu.

Završne odredbe

Stručni razred za psihologiju sporta HPK dužan je pratiti stručno usavršavanje i razvoj sportskih psihologa, te poduzeti potrebne mjere vezano za oduzimanje Posebne dopusnice, kako je određeno Zakonom o psihološkoj djelatnosti i važećim Pravilnicima.

Elaborat postaje važeći s danom prihvaćanja od strane Skupštine HPK.

**Predsjednik Hrvatske psihološke komore
Hrvoje Gligora**